

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Fellegi Iván Péter

(Szeged, 1935. június 22.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Ivan Peter Fellegi was born in Szeged on June 22, 1935. In his early years he showed promise as a poet. “My teachers wanted me to enter the literature category, but I entered in the one subject the judges couldn’t dispute, mathematics” – he said in an interview conducted on April 3, 2012 by phone. He was in his third year of studying mathematics at the Eötvös Loránd University, when the Hungarian uprising was crushed in 1956. He arrived in Ottawa, Ontario, Canada that year and soon began working for Statistics Canada (then known as the Dominion Bureau of Statistics), which is widely regarded as one of the best statistical agencies in the world. He completed his studies with night courses at Carleton University. In 1958 he was the first Carleton University student

Fellegi Iván Péter Szegeden született 1935. június 22-én. Ígéretes költőnek indult. „Tanárait az akarták, hogy irodalmi irányban tanuljak tovább, de én azt az egyetlen tantárgyat választottam, amelyben az eredményeket a bírálók nem vonhatják kétségbe – a matematikát” – mondta egy telefonos interjúban 2012. április 3-án. Harmadéves matematikus hallgató volt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, amikor elbukott az 1956-os magyar forradalom. Még 1956-ban Ottawába ment, és dolgozni kezdett a Kanadai Statisztikai Hivatalban (akkori nevén Dominion Bureau of Statistics), amelyet a világ egyik legjobb statisztikai hivatalaként tartanak számon. Esti tagozaton fejezte be tanulmányait a Carleton Egyetemen. 1958-ban elsőként

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

to receive a Master of Science degree. Upon completing his doctoral studies in mathematical statistics in 1961 he became Carleton's first PhD graduate. In 1961 he was appointed Director of Sampling Research and Consultation staff, and Director General of the Methodology and systems Branch in 1971. He was promoted to Assistant Chief Statistician in 1973, and became Deputy Chief Statistician in 1984. On September 1, 1985, with close to 30 year experience, Ivan Fellegi was appointed Chief Statistician of Canada. He announced his retirement as Chief Statistician on February 15, 2008. Since then he has been emeritus chief statistician. He chaired the Conference of European Statisticians of the United Nations Economic Commission for Europe (ECE) (1993-97). He was President of a number of statistical bodies including the International Statistical Institute, the International Association of Survey Statisticians, and the Statistical Society of Canada. In 1978 he was seconded to the Commission on the Reorganization of the US Statistical System, established by President Carter. He was the Chairman of the Board of Governors of Carleton University (1995-97), and is Vice Chairman of the Board of the Canadian Institute of Health Information. Dr Fellegi's outstanding research contributions include work on design of multi-stage rotating panel surveys,

kapott MA diplomát, és 1961-ben ő szerzett elsőként PhD fokozatot az egyetemen matematikából. 1961-ben kinevezték a Statisztikai Hivatal mintavétel-kutatási és konzultációs igazgatójának, 1971-ben módszertani és rendszerágazati főigazgató lett. 1973-ban a főstatisztikus asszisztense, 1984-től helyettese. 1985. szeptember 1-jén a közel 30 éves tapasztalattal rendelkező Fellegi Ivánt kinevezték Kanada főstatisztikusának. 2008. február 15-én vonult nyugdíjba, azóta emeritus főstatisztikus. Elnöke volt az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Európai Statisztikusok Értekezletének (ECE, 1993-1997). Számos más statisztikai testület – többek között a Nemzetközi Statisztikai Intézet, a Survey Statisztikusok Nemzetközi Egyesületének és a Kanadai Statisztikai Társaság – elnöke volt. 1978-ban igazgatója volt a Carter elnök által az USA statisztikai rendszerének megújítására és újrászervezésére felállított bizottságnak. Elnöke volt a Carleton Egyetem Igazgatótanácsának (1995-1997), és elnökhelyettese volt a Kanadai Egészségügyi Információs Intézet vezető testületének. Fő kutatási területe a többszintű rotációs panel survey tervezés, a válaszadási variáció, az automatikus szerkesztés és beszámítás, a rekordkapcsolódás és a statisztikai megbízhatóság. A Survey Statisztikusok Nemzetközi Egyesülete

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

response variance, automatic editing and imputation, record linkage, and statistical confidentiality. Two of his papers, on the theory of record linkage and on a systematic approach to automatic edit and imputation, are listed among 19 landmark papers in survey statistics by the International Association of Survey Statisticians. He has always emphasized the importance of sound methodology and integrity from his staff. He has contributed greatly to the development and advancement of statistics in Canada, as leader of the national statistical agency, a promoter of research, and supporter of collaboration with statisticians in universities.

Dr Fellegi has been honoured in many ways, including honorary doctorates: the Université de Montréal, the Université du Québec (Institut national de la recherche scientifique) and the University of Ottawa; an Honorary Doctorate of Law from Simon Fraser University and McMaster University; and finally an Honorary Doctorate of Science from Carleton University. In 1965 he was elected as a Fellow of the American Statistical Association. He is an Honorary Member of the International Statistical Institute and an Honorary Fellow of the Royal Statistical Society. In 1992, he was made a Member of the Order of Canada and was promoted to Officer in 1998. In 1997, he was awarded the Gold Medal by the Statistical Society of Canada and awarded the

a rekordkapcsolódás elméletéről, illetve az automatikus szerkesztésről és beszámításról írt tanulmányát a survey statisztika 19 alapl műve között tartja számon. Mindig kiemelt hangsúlyt helyezett a módszertan tisztaságára és munkatársainak integritására.

A nemzeti statisztikai hivatal vezetőjeként, kutatásirányítóként, az egyetemi statisztikusok együttműködésének szorgalmazójaként egyaránt sokat tett a kanadai statisztika fejlődéséért és haladásáért.

Munkáját számos címmel és kitüntetéssel ismerték el: díszdoktora az Université de Montréal-nak, az Université du Québec (Institut national de la recherche scientifique)-nek és az Ottawai Egyetemnek, tiszteletbeli jogi doktora a Simon Fraser Egyetemnek és a McMaster Egyetemnek, végül a Carleton Egyetemen a Tudományok díszdoktora. 1965-ben tagja lett az Amerikai Statisztikai Társaságnak. Tiszteleti tagja a Nemzetközi Statisztikai Intézetnek és a Royal Statistical Society-nek. 1992-ben tagja, 1998-ban tisztje lett a Kanada Rendnek. 1997-ben megkapta a Kanadai Statisztikai Társaság aranyérmét és az Európai Közösség Robert Schuman-érmét. 2004-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét. 2008-ban a Kanadai Statisztikai Társaság tiszteleti tagja lett. 2010-ben kitüntették az A. D. Dunton Alumni Award of Distinction díjjal – ez a Carleton Egyetemnek az alumnik bármely területen

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

Robert Schuman medal by the European Community. In 2004 he was awarded the Order of Merit of the Republic of Hungary. In 2008 he became honorary member of the Statistical Society of Canada. In 2010, he received the A. D. Dunton Alumni Award of Distinction – Carleton’s highest alumni honour in recognition of outstanding achievement or contribution in any field of endeavour. In 2011 he was chosen to receive the Confederation Centre of the Arts’ Symons Medal and give the 9th National Symons Lecture on the State of Canadian Confederation. In 2016 he was the recipient of the Lise Manchester Award for his numerous contributions to the public debate following the cancellation of the Canadian long form census, for reiterating one of the UN Fundamental Principles of Official Statistics stating that methodological decisions should be taken on the basis of scientific principles and professional ethics, and for proposing amendments to the Canada Statistics Act to protect Statistics Canada from political interference.”

Since Hungary’s transition to democracy dr Fellegi has provided advice to his native land several times. At the request of the President of the Central Statistical Office (Központi Statisztikai Hivatal) he and Jacob Ryten (chief statistician of Canada) carried out a review of the Hungarian Statistical System. “A Peer Review of the Hungarian Statistical System.” (Budapest and Canada, Summer of 2001). Available

elért legkiemelkedőbb teljesítményét elismerő kitüntetés. 2011-ben ő lett a Confederation Centre of the Arts’ Symons Medal birtokosa, és ő tartotta a 9. nemzeti Symons előadást (the 9th National Symons Lecture on the State of Canadian Confederation). 2016-ban Lisa Manchester Díjat kapott „a kanadai népszámlálás hosszú kérdőívének eltörlését követő társadalmi vitában való részvételéért, az ENSZ Hivatalos Statisztikai Alapelvének hangsúlyozásáért, amely kimondja, hogy a módszertani döntéseknek tudományos elveken és szakmai tisztességen kell alapulniuk, illetve a kanadai statisztikai törvény módosítását célzó javaslatáért, amellyel meg akarta védeni a kanadai statisztikát a politikai beavatkozástól.” Magyarországi demokratikus átalakulása óta többször adott tanácsot szülőhazájának. A Központi Statisztikai Hivatal elnökének felkérésére Jacob Ryttenel (Kanada akkori főstatisztikusával) átvilágította a magyarországi statisztikai rendszert: A Peer Review of the Hungarian Statistical System. (Budapest and Canada, Summer of 2001). Honlap: <http://www.paris21.org/sites/default/files/hungary-peer-review.pdf>. 2004-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályában.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

V. oldal

at: <http://www.paris21.org/sites/default/files/hungary-peer-review.pdf>

In 2004 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Economics and Law.

Contact

Statistics Canada
ON K1Y 0T6 Ottawa, R. H. Coats
Building, Tunney's Pasture
Canada
Tel.: +1 613 9519757
Fax: +1 613 9514842
E-mail: ivan.p.fellegi@statcan.gc.ca;
felliva@hotmail.com
Web: <http://www.statcan.ca>

Kapcsolat

Kanadai Statisztikai Hivatal
ON K1Y 0T6 Ottawa, R. H. Coats
Building, Tunney's Pasture
Kanada
Tel.: +1 613 9519757
Fax: +1 613 9514842
E-mail: ivan.p.fellegi@statcan.gc.ca;
felliva@hotmail.com
Honlap: <http://www.statcan.ca>

